

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 39000-05-21

לפני הרכב השופטים:

כב' השופט אבי לוי [אב"ד]

כב' השופט ערן קוטון

כב' השופט איל באומגרט

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

קטין (פלוגי)

גזר דין - תקציר

המתלונן בתיק זה, קטין יליד ***** הכיר את הנאשם במשך *****; היה עליו, עובר ליום ***, לשלם לנאשם סך **** עבור סם מסוג מריחואנה שהנאשם סיפק לו; המתלונן הודיע לנאשם שאינו יכול לשלם את הסכום במועד; לפיכך, הודיע לו הנאשם שעליו לשלם לו סך ***** ביום ***** בשעה ***** פגש הנאשם באקראי את המתלונן ב ***** ופנה אליו, ביקש שיתלווה אליו והשניים אכן הלכו יחדיו. במהלך צעידתם, **איים הנאשם על המתלונן באומרו – "היום אתה לא חוזר הביתה"** כדי להניעו לשלם את החוב. המתלונן ביקש מהנאשם שיאפשר לו ללכת ולהביא את סכום הכסף האמור ***** אך הנאשם סירב.

בשעה ***** לערך, הגיעו השניים לחורשה באזור; הנאשם הוציא מכיסו סכין מתקפלת אותה החזיק שלא כדין. הוא אחז את הסכין בידו באופן מאיים, הורה למתלונן לחשוף את איבר מינו ובידו השנייה אחז הנאשם בטלפון הנייד שלו **והסריט את המתלונן** שלא בהסכמתו. **בשל פחדו מהנאשם, הפשיל המתלונן את מכנסיו ותחתוניו, אחז באיבר מינו וביקש מהנאשם – "בחייד לא את הזין"**. הנאשם הורה למתלונן למתוח בידו את איבר – מינו ואיים עליו באומרו "אני חותך לך את הכל". המתלונן, מפאת פחדו מהנאשם, מתח את איבר מינו ואמר לנאשם "אני לא רוצה להיות עקר אחי... אני אמות מזה אחי יש לי פה עורק". הנאשם הפך את הסכין שאחז בידו, כך שחלקו המשונן של הלהב פונה כלפי מעלה **והעביר את חלקו של הלהב על איבר מינו של המתלונן על – מנת להפחידו**. הנאשם אמר למתלונן – "סתום למה שאני אחתוך לך את הזין יא חמור" ואז חדל מלהסריטו. אחר – כך הכניס הנאשם את הסכין לכיס מכנסיו, הורה למתלונן להרים את מכנסיו ולבוא עמו; המתלונן עשה כן והשניים ישבו ושוחחו תוך שהנאשם ממשיך לדרוש מהמתלונן את תשלום החוב.

בשעה ***** הוביל הנאשם את המתלונן ל***. בהגיעם ** וכשהסכין בכיסו של הנאשם נטל הנאשם כבל שהיה במקום, וכרך אותו סביב ידי המתלונן והורה לו לכרוע על ברכיו. המתלונן עשה כן. הנאשם הוריד מכנסיו ותחתוניו, אחז בידו בצווארו של המתלונן והורה לו למצוץ את איבר – מינו, המתלונן עשה זאת בשל פחדו מהנאשם.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 39000-05-21

בהמשך, הנאשם הורה למתלונן לשכב על גבו וקשר את הכבל שהיה כרוך סביב ידי המתלונן לעץ סמוך. הנאשם הניח את הג'קט של המתלונן על עיניו והתיישב על – פניו. הנאשם הורה למתלונן לבוא עמו ל***, שם אמר לו שלא ישחרר אותו עד שלא יקבל את תשלום החוב בידינו. ***** הנאשם הסכים והמתלונן, מתוך פחד, הלך לביתו, הביא עמו **** ונתן את הכסף לנאשם.

בגין מכלול המעשים הללו קבענו כי הנאשם ביצע את העבירות הבאות:

- א. מעשה סדום, לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א) לחוק העונשין;
- ב. מעשים מגונים, לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב) לחוק העונשין;
- ג. סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין;
- ד. החזקת סכין שלא כדיון, לפי סעיף 186 לחוק העונשין;
- ה. פגיעה בפרטיות, לפי סעיף 2(3); (4); (5) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981.

בית המשפט הביע זעזוע למקרא כתב – האישום וציין כי הוא מעורר בקרב כל הקורא אותו מחשבות נוגות על החברה הישראלית בכללה ועל התהומות המוסריים והערכיים האיומים שאליהם נתגלגלה החברה בישראל בתקופתנו. בית המשפט ציין כי מדובר במעשים, המלמדים על אובדן צלם האנוש כמעט; מעשים המעוררים חלחלה וגועל; מעשים אשר יקשה להאמין שבו – אנוש מסוגל לבצעם בזולתו. קורבן המעשים, קטין, נושא בנפשו את הצלקות העמוקות, שחרט בו הנאשם שלפנינו במעשיו הנפשעים והנבזיים.

יותר מכל הודגש גילו הצעיר של העושה בעת ביצוע המעשה. צוין, כי לא היה זה עבריין מנוסה וותיק אשר ביצע את המעשים; כזה, שליבו גס כבר בסבל האנושי; אדם, שניסיונו וחוויותיו הפכוהו קהה – חושים ונטול – חמלה. העושה בפרשה בה אנו דנים כאן הוא לא אחר מאשר נער נורמטיבי לכאורה, אשר טרם מלאו לו בעת ביצוע המעשים 16 שנים. ביהמ"ש עמד על הדילמה הלא פשוטה המחייבת בחינה מעמיקה ושקילה עדינה: "עלינו להעניש את הקטין שלפנינו על מעשיו החמורים והנפשעים מתוך ראייה בעלת אופי שיקומי; אנו מניחים לנגד עינינו את תפיסת – העולם שביטא המחוקק – כל עוד קטין טרם בגר, יש להאמין ולקוות שישנה דרכיו, ישתקם ויהפוך לבגיר שהוא אזרח נורמטיבי, חיובי ותורם. כל עוד שתקווה ואמונה אלו לא נגוזו – על העונש המוטל עליו לשקף זאת".

צוין, כי במקרים לא מעטים, נמנעו ערכאות שיפוטיות מלהטיל עונש הולם על מעשים חמורים שבוצעו בידי קטינים תוך ששיקול השיקום זכה למקום של בכורה. במקרים אחרים, ובפרט מקום בו סיכויי השיקום נתפסו כמפוקפקים, זכה שיקול ההלימה (ושיקולי ההרתעה והמניעה) למשקל משמעותי.

לצורך גזירת דינו של הנאשם הפעיל ביהמ"ש את הנוסחה הבאה – משאין חולק על חומרת המעשה ועל הצורך להטיל ענישה הולמת וחמורה, הטלת ענישה המתמקדת בצורכי השיקום

וחוטאת לשיקולי ההלימה תתאפשר רק מקום בו נסבור שהתקווה לשיקום והסיכוי להתגשמותו הם בעלי אופי דומיננטי.

ביהמ"ש עמד על כך ש"למרבה הצער אין זה נדיר לשמוע דיווחים על פגיעות חמורות, שפגעו נערים בנערים אחרים, כבבואה של נגע האלימות החמור שפשה בחברתנו ולא פסח על שום שכבה באוכלוסייה. אין ניתן להתחמק מהתחושה, שההתנהגויות האלימות, המאיימות, האכזריות והפוגעניות חלחו גם במורד שכבות הגיל שמהן מורכבת החברה ואשר בעבר היו נחלתם של בני העשרים פלוס והשלושים פלוס; בימינו שלנו, שומעים שוב ושוב על אירועים חמורים ואכזריים, אשר בני – נוער, בני – עשרה מעורבים בהם. האלימות פושה בין כותלי בתי – הספר; היא עושה לה שביטה, בפארקים ובגני – השעשועים המאוכלסים בידי בני – נוער; היא מתפרצת במסיבות פרטיות וציבוריות, בבתים פרטיים ובחצרותיהם ואף במועדונים הנועדים לבילוי בני – התשחורת. האמור בתופעה מצערת, המלווה לא פעם, למרבה הצער והפליאה בתיעד צילומי, כשבסופו של יום, משתמשים אותם עבריינים בסרטונים על מנת לבייש, לסחוט, להפחיד או סתם "לבדר" את חבריהם". לאור זאת, דחה ביהמ"ש את המלצת שירות המבחן לנוער בעניינו של הנאשם, (המשך שילובו של הנאשם בקבוצות טיפוליות במסגרת המעון הנעול ובהארכת תקופת שהייתו במעון נעול לצורך המשך התהליך השיקומי אותו הוא החל לפני כשנה), בקובעו כי היא איננה מאזנת כראוי בין שיקולי הענישה השונים. ביהמ"ש קבע כי היא מייחסת, שלא בצדק, משקל מוגזם ובלתי פרופורציוני לתהליך השיקומי ומייחסת משקל חסר לשיקולי ההלימה, ההרתעה והמניעה. אף יש בה התעלמות מסבלו של הקורבן, ומן הנסיבות שהביאו את הנאשם לפגוע בו פגיעה ברוטאלית, קשה ומבזה, חסרת פשר והיגיון. ביהמ"ש הביע ספק אם התהליך השיקומי שעובר הנאשם מניב פירות ממשיים; ספק אם יש בו כדי לייצר את השינוי האישיותי וההתנהגותי המתחייב ביחס למי שביצע את המעשים המזוועים שבעשייתם הורשע הנאשם. שיקולי ההלימה ההרתעה ובפרט מצבו החמור של נפגע העבירה והנזקים הנפשיים החמורים שנגרמו לו מחייבים ייחוס משקל מוגבר לצד החמרה.

ביהמ"ש קבע כי אין מנוס בנסיבותיו של מקרה זה לסטות באורח מהותי ומשמעותי מהמלצת שירות המבחן לנוער. ביהמ"ש עמד על כך, שלנאשם ימלאו בימים אלה 18 שנים. מאותו רגע ואילך הוא לא יהיה עוד קטין. התקופה שחלפה מאז ביצוע מעשי העבירה ועד היום לא נוצלה לעריכת השינוי המתבקש. לפיכך, לשיקולי ההלימה, המניעה וההרתעה ייחוס כאן משקל בכורה. אין מנוס מהטלת מאסר לנשיאה בפועל על הנאשם. אין מנוס מלקבוע שעונש זה יהיה לתקופה משמעותית, כזו אשר תשקף מצד אחד את חומרת המעשים ומצד שני את גילו הצעיר של הנאשם עת ביצע את המעשים כמו גם את נסיבותיו האישיות הקשות, אשר תוארו ב"תסקיר האב" אשר הוגש לגביו.

סופו של יום נגזרו לנאשם 6 שנות מאסר לריצוי בפועל. כמו כן, הוא חויב לפצות את נפגע העבירה בסך של 120000 ₪.